2026/2196

29.9.2026

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2026/2196

z 28. septembra 2026

o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ozbrojených síl Kapverd

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 41 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ([1]) sa zriadil Európsky mierový nástroj (ďalej len „EPF“) na financovanie opatrení Únie v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky zo strany členských štátov s cieľom zachovať mier, predchádzať konfliktom a posilniť medzinárodnú bezpečnosť podľa článku 21 ods. 2 písm. c) zmluvy. Podľa článku 1 ods. 2 rozhodnutia (SZBP) 2021/509 sa má EPF využívať predovšetkým na financovanie opatrení pomoci, ako sú činnosti zamerané na posilnenie kapacít tretích štátov a regionálnych a medzinárodných organizácií týkajúcich sa vojenských a obranných záležitostí.

(2) Západoafrická námorná oblasť však naďalej predstavuje náročné prostredie, v ktorom sú pirátstvo, ozbrojené lúpeže na mori, únosy námorníkov, nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov (ďalej len „NNN rybolov“), pašovanie drog a zbraní a obchodovanie s nimi, ako aj nadnárodná organizovaná trestná činnosť veľkou a narastajúcou hrozbu pre námornú bezpečnosť a ovplyvňujú slobodu plavby, čo ohrozuje hlavné obchodné trasy, udržateľný rozvoj celého regiónu a hospodársku prosperitu obyvateľstva a vedie k zhoršovaniu stavu životného prostredia a biodiverzity.

(3) Kapverdy sú vzhľadom na svoju rozsiahlu výhradnú hospodársku zónu a svoju geostrategickú polohu na križovatke Atlantického oceánu, kde sa spája Afrika s Európou a Amerikou, naďalej obzvlášť vystavené rôznym hrozbám vrátane námorného pirátstva, terorizmu, obchodovania s drogami, obchodovania s ľuďmi, počítačovej kriminality a NNN rybolovu. Posilnenie ozbrojených síl Kapverd je dôležitým prvkom, ktorým sa umožní a podporí úsilie v oblasti námornej bezpečnosti na Kapverdách a v regiónoch Atlantického oceánu a Guinejského zálivu.

(4) Počas 13. zasadnutia ministrov v rámci osobitného partnerstva medzi Európskou úniou a Kapverdami, ktoré sa konalo 31. januára 2025 v Bruseli, obaja partneri opätovne potvrdili svoj záväzok posilniť vzájomnú spoluprácu v rámci piliera bezpečnosti a stability s cieľom vymedziť intenzívnejšiu koncepciu bezpečnosti v súlade s integrovaným prístupom Únie.

(5) Rada 8. júla 2025 prijala rozhodnutie (SZBP) 2025/1340 ([2]).

(6) Zmluva medzi správcom opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja a vykonávajúcim subjektom, Ministerstvom národnej obrany Portugalska, ktorá je financovaná na základe rozhodnutia Rady (SZBP) 2025/1340, sa uzavrela 17. decembra 2025. S cieľom zabezpečiť kontinuitu podpory z EPF v roku 2026 a zabrániť potenciálnym operačným medzerám by určité výdavky financované podľa tohto rozhodnutia mali začať byť oprávnené od 17. decembra 2025.

([1]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/509 z 22. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky mierový nástroj a zrušuje rozhodnutie (SZBP) 2015/528 (Ú. v. EÚ L 102, 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2025/1340 z 8. júla 2025 o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ozbrojených síl Kapverd (Ú. v. EÚ L, 2025/1340, 9.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1340/oj).

(7) Vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku bola 1. apríla 2026 doručená žiadosť Kapverd, aby Únia pomohla ozbrojeným silám Kapverd pri obstarávaní kľúčovej infraštruktúry, vybavenia a služieb na posilnenie spôsobilostí ich pobrežnej stráže.

(8) Opatrenia pomoci sa majú vykonávať so zreteľom na zásady a požiadavky stanovené v rozhodnutí (SZBP) 2021/509, najmä dodržiavanie spoločnej pozície Rady 2008/944/SZBP ([3]), a v súlade s pravidlami pre plnenie príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF.

(9) Rada potvrdzuje, že v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a medzinárodným právom, najmä medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom, je odhodlaná chrániť, presadzovať a napĺňať ľudské práva, základné slobody a demokratické zásady a posilňovať právny štát a dobrú správu vecí verejných,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Zriadenie, ciele, rozsah pôsobnosti a trvanie

1. Týmto sa zriaďuje opatrenie pomoci v prospech Kapverd (ďalej len „prijímateľ“), ktoré sa má financovať v rámci Európskeho mierového nástroja (ďalej len „EPF“) (ďalej len „opatrenie pomoci“).

2. Toto opatrenie pomoci má tieto ciele:

a) ďalej posilniť spoluprácu v oblasti bezpečnosti a obrany medzi Úniou a prijímateľom;

b) prispieť k posilneniu celkových bezpečnostných a obranných kapacít ozbrojených síl Kapverd s cieľom chrániť zvrchovanosť prijímateľa na mori a zlepšiť regionálnu námornú bezpečnosť, a tým lepšie chrániť námorné plavidlá a zdroje, pobrežné obyvateľstvo a jeho živobytie;

c) posilniť potenciál prijímateľa, pokiaľ ide o ich účasť na operáciách spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Únie a ich prispievanie k spoločným akciám v rámci yaoundéskej architektúry.

3. Na dosiahnutie cieľov stanovených v odseku 2 sa z opatrenia pomoci financuje toto vybavenie, ktoré nie je určené na použitie smrtiacej sily, táto infraštruktúra a tieto služby:

a) vybavenie pre oceánske hliadkovacie plavidlo, ktoré sa má poskytnúť na základe opatrenia pomoci z roku 2025 v rámci EPF;

b) letecká základňa pre kapverdskú pobrežnú stráž na ostrove Sal a súvisiace vybavenie;

c) dielenské zariadenia pre kapverdskú pobrežnú stráž a základný tábor pre špeciálnu jednotku kapverdského námorníctva v meste Mindelo na ostrove São Vicente a súvisiace vybavenie;

d) kurzy odbornej prípravy v kritických oblastiach, ako je údržba, logistika a komunikácia;

e) operačné vybavenie kapverdskej pobrežnej stráže vrátane zásahových prostriedkov, individuálneho vybavenia a komunikačných prostriedkov;

([3]) Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

f) komunikačné systémy vzduch-zem-more a vybavenie národného námorného operačného strediska Kapverd (COSMAR);

g) lietadlo pre kapverdskú pobrežnú stráž.

Z opatrenia pomoci sa v prípade potreby financujú aj súvisiace dodávky a služby vrátane technického výcviku.

4. Trvanie opatrenia pomoci je 48 mesiacov odo dňa prijatia tohto rozhodnutia.

Článok 2

Finančné dojednania

1. Finančná referenčná suma určená na pokrytie výdavkov spojených s opatrením pomoci je 60 000 000 EUR.

2. Všetky výdavky sa spravujú v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a pravidlami pre plnenie rozpočtu na strane príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF.

3. Výdavky súvisiace s článkom 1 ods. 3 písm. a) a d) sú oprávnené od 17. decembra 2025.

Článok 3

Dojednania s prijímateľom

1. Vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoká predstaviteľka“) uzavrie s prijímateľom potrebné dojednania s cieľom zabezpečiť, aby prijímateľ ako podmienku poskytnutia podpory v rámci opatrenia pomoci dodržiaval požiadavky a podmienky stanovené týmto rozhodnutím.

2. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia, ktorými sa prijímateľovi ukladá povinnosť zabezpečiť:

a) aby jednotky ozbrojených síl Kapverd podporované v rámci opatrenia pomoci dodržiavali príslušné medzinárodné právo, najmä medzinárodné právo v oblasti ľudských práv a medzinárodné humanitárne právo;

b) riadne a efektívne používanie akýchkoľvek materiálnych prostriedkov poskytnutých v rámci opatrenia pomoci na účely, na ktoré sa poskytli;

c) dostatočnú údržbu akýchkoľvek materiálnych prostriedkov poskytnutých v rámci opatrenia pomoci, aby sa zabezpečila ich použiteľnosť a prevádzková dostupnosť počas celého ich životného cyklu;

d) aby sa žiadne aktíva poskytnuté v rámci opatrenia pomoci nestratili ani nepreviedli na iné osoby alebo subjekty, ako sú osoby alebo subjekty určené v uvedených dojednaniach.

3. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia o pozastavení a ukončení podpory v rámci opatrenia pomoci v prípade, že sa zistí, že prijímateľ porušuje povinnosti uvedené v odseku 2.

Článok 4

Vykonávanie

1. Vysoká predstaviteľka je zodpovedná za zabezpečenie vykonávania tohto rozhodnutia v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a s pravidlami pre plnenie príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF, ako aj s integrovaným metodickým rámcom na posudzovanie a určovanie potrebných opatrení a kontrol v súvislosti s opatreniami pomoci v rámci EPF.

2. Činnosti uvedené v článku 1 ods. 3 vykonáva Ministerstvo národnej obrany Portugalska v prípade položiek uvedených v článku 1 ods. 3 písm. a), d) a g) a agentúra Expertise France v prípade položiek uvedených v článku 1 ods. 3 písm. b), c), e) a f).

Článok 5

Monitorovanie, kontrola a hodnotenie

1. Vysoká predstaviteľka monitoruje dodržiavanie povinností stanovených v článku 3 zo strany prijímateľa. Prostredníctvom tohto monitorovania sa buduje povedomie o kontexte a rizikách porušovania povinností stanovených v článku 3 a prispieva sa k predchádzaniu takýmto porušeniam vrátane porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva jednotkami ozbrojených síl Kapverd, ktoré sú podporované v rámci opatrenia pomoci.

2. Kontrola po dodaní vybavenia a dodávok sa uskutočňuje takto:

a) overenie dodania, v rámci ktorého sily koncového používateľa pri prevode vlastníctva podpisujú osvedčenia EPF o dodaní;

b) podávanie správ, pričom prijímateľ každoročne podáva správu o činnostiach vykonávaných s vybavením, infraštruktúrou, dodávkami a službami poskytnutými v rámci opatrenia pomoci a o inventúre určených položiek, až kým Politický a bezpečnostný výbor (ďalej len „PBV“) takéto podávanie správ už nebude považovať za potrebné;

c) kontroly na mieste, v rámci ktorých prijímateľ na požiadanie umožní vysokej predstaviteľke a audítorom EPF prístup na vykonávanie kontrol na mieste a auditov EPF.

3. Vysoká predstaviteľka vykoná po ukončení opatrenia pomoci záverečné hodnotenie s cieľom posúdiť, či opatrenie pomoci prispelo k dosiahnutiu cieľov stanovených v článku 1 ods. 2.

Článok 6

Podávanie správ

Vysoká predstaviteľka predkladá počas vykonávacieho obdobia PBV polročné správy o vykonávaní opatrenia pomoci v súlade s článkom 63 rozhodnutia (SZBP) 2021/509. Správca opatrení pomoci pravidelne informuje výbor nástroja zriadený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 o plnení rozpočtu na strane príjmov a výdavkov v súlade s článkom 38 uvedeného rozhodnutia, a to aj poskytovaním informácií o zapojených dodávateľoch a subdodávateľoch.

Článok 7

Pozastavenie a ukončenie

1. PBV môže rozhodnúť o úplnom alebo čiastočnom pozastavení vykonávania opatrenia pomoci v súlade s článkom 64 rozhodnutia (SZBP) 2021/509.

2. PBV môže Rade odporučiť ukončenie opatrenia pomoci.

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Vo vzťahu k výdavkom súvisiacim s článkom 1 ods. 3 písm. a) a d) sa uplatňuje od 17. decembra 2025.

V Bruseli 28. septembra 2026

Za Radu

predsedníčka

K. KALLAS